

[Undervisningsministeren.]

måske i virkeligheden det, der allermindst tåler udsættelse, men da løsningen af dette spørgsmål uundgåeligt må få konsekvenser for hele skolevæsenets struktur, har jeg ment, at det vil være det eneste rigtige at søge spørgsmålet løst som led i en generel forbedring af skolens struktur i stedet for at få en isoleret løsning, der præjudicerer en afbødning af de øvrige væsentlige mangler ved den nuværende ordning.

Blandt de uheldige sider ved den nuværende skoleordning må jeg endvidere nævne optagelsesprøven til eksamensmellemskolen. Her har den opfattelse vundet stærkere og stærkere fodfæste, at en omfattende prøve under eksamensmæssige former og af afgørende betydning for børnenes fremtidsmuligheder ikke længere bør opretholdes for 11—12-årige børn.

Også eksamensmellemskolens afsluttende prøve, mellemskoleeksamen, synes nu altfor eksamenspræget i betragtning af, at denne eksamen er en eksamen for børn, og mellemskoleeksamen er desuden ved selve sin eksistens en afgørende faktor blandt de forhold, der har medført den nuværende skævhed i skolebilledet.

En meget væsentlig årsag til den nuværende skævhed i skolebilledet er reglerne om undervisningspligtens ophør, idet det er klart, at en folkeskole, hvor den øverste eller de to øverste klasser normalt må være beregnet for børn, der er over den undervisningspligtige alder, lider af en afgørende svaghed i sin struktur og ikke er egnet til at sikre den afrunding af skolens undervisning, som er af den største betydning for børnenes forståelse af deres egen tid og deres eget samfund, når de kommer ud i det praktiske liv. Den ideelle opbygning af folkeskolen må derfor være en ordning, hvorunder folkeskolens undervisning afrundes samtidig med undervisningspligtens ophør.

De vigtigste spørgsmål med hensyn til en ændret ordning af den danske skole er således at finde frem til, hvordan man kan skabe balance mellem de to nuværende skoleafdelinger, eksamensskolen og den eksamensfri skole, og hvordan man kan tilvejebringe lige muligheder for børn i byskolen og børn i skolen på landet. I forbindelse med disse spørgsmål må der søges en løsning på proble-

merne omkring den nuværende optagelsesprøve til eksamensmellemskolen og denne skoleafdelings afslutning samt på spørgsmålet om undervisningspligtens varighed.

Med hensyn til optagelsesprøven til eksamensmellemskolen og mellemskoleeksamen har undervisningsministeriet i januar 1952 nedsat et udvalg med den opgave indenfor de ved de gældende love fastsatte rammer at fremkomme med indstilling om en ajourføring og ændring af bestemmelserne vedrørende undervisningen i eksamensmellemskolen, realskolerne, pigeskolerne og præliminærskolerne samt om eksamens afholdelse i disse skoler. Endvidere skulle udvalget tage stilling til spørgsmålet om eventuelle ændringer af reglerne vedrørende optagelse i 1. eksamensmellemskoleklasse. Udviklingen har medført, at dette kommissorium nu må anses for at være for snævert, idet de ændringer, som kan foretages uden lovændringer, ikke vil være tilstrækkelige, og udvalgets arbejde er derfor efter ministeriets anmodning i efteråret 1954 blevet stillet i bero.

Med hensyn til en forbedring af den eksamensfri mellemskole er der flere steder iværksat forsøg, og nogle steder er sådanne forsøg blevet tilrettelagt efter forhandlinger med de stedlige fagskoler — handelsskoler og tekniske skoler — således at man har kunnet tage hensyn til fagskolernes ønsker vedrørende de kundskaber og færdigheder, som man fra det praktiske livs side ønsker at børnene skal opnå i skolen. Der synes herved at være anvist en værdifuld vej fremad med hensyn til en forbedring af den nuværende skoleordning.

I oktober 1949 blev der på initiativ af hovedstyrelsen for Danmarks Lærerforening nedsat et fællesudvalg med repræsentanter for de danske lærerorganisationer med den hovedopgave at drøfte den eksamensfri mellemskoles og landsbyskolens muligheder. Udvalget fik desuden den opgave at drøfte vor skoles rette struktur indenfor en delt skole. Dette fællesudvalg afgav i maj 1952 en af alle udvalgets medlemmer tiltrådt betænkning, der på afgørende måde banede vejen for, at nu også undervisningsministeriet fik grundlag for at tage spørgsmålet om skolens fremtidige struktur op til samlet overvejelse.

I november 1954 indbød jeg lærerorgani-